

Δρ Νικόλας Μαστρογιαννόπουλος

Επικεφαλής Επιστήμονας
για Έρευνα και Καινοτομία
της Κυπριακής Δημοκρατίας

Της Αγγέλας Κωμοδρόμου

ΤΟ ΙΔΕΚ ΣΥΜΜΑΧΟΣ

ΣΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Στα €15 εκ. ο προϋπολογισμός των νέων χρηματοδοτικών Προγραμμάτων ΓΕΦΥΡΑ

Στη δύσκολη περίοδο που διανύει η κυπριακή οικονομία συνεπεία της πανδημίας, το ΙΔΕΚ στέκεται σύμμαχος του εγχώριου οικοσυστήματος Έρευνας και Καινοτομίας και λειτουργώντας σαν «γέφυρα» διασφαλίζει στους φορείς πρόσβαση σε χρηματοδότηση ούτως ώστε να συνεχίσουν απρόσκοπτα το έργο τους. Ο Δρ. Νικόλας Μαστρογιαννόπουλος, Επικεφαλής Επιστήμονας για Έρευνα και Καινοτομία της Κυπριακής Δημοκρατίας και πρόεδρος του Ιδρύματος Έρευνας και Καινοτομίας, σημειώνει σε συνέντευξή του στο Ευρωκερδος πως μεγάλες προοπτικές για το εθνικό οικοσύστημα διανοίγει και το ευρωπαϊκό χρηματοδοτικό πρόγραμμα «Ορίζοντας Ευρώπη».

Το Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας (ΙΔΕΚ) προχώρησε πρόσφατα στην ανακοίνωση των νέων χρηματοδοτικών Προγραμμάτων ΓΕΦΥΡΑ. Ποιος ο σκοπός τους;

Είναι με ιδιαίτερη χαρά που ανακοινώσαμε τον περασμένο μήνα τα νέα χρηματοδοτικά Προγράμματα ΓΕΦΥΡΑ του ΙΔΕΚ, με προϋπολογισμό ύψους €15 εκατομμυρίων. Σε αυτή τη δύσκολη περίοδο που διανύει η οικονομία της Κύπρου συνεπεία της πανδημίας, το Ίδρυμα στέκεται σύμμαχος του εγχώριου οικοσυστήματος Έρευνας και Καινοτομίας (Ε&Κ) και λειτουργώντας σαν «γέφυρα» προς τη νέα προγραμματική περίοδο, διασφαλίζει στους φορείς πρόσβαση σε χρηματοδότηση ούτως ώστε να συνεχίσουν απρόσκοπτα το έργο τους και να δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις εκείνες που θα επιφέρουν μακροπρόθεσμα οφέλη για τον τόπο. Η ενίσχυση της έρευνας που παράγεται από τα υψηλού επιπέδου ακαδημαϊκά και ερευνητικά κέντρα της χώρας με σκοπό τη δημιουργία των κατάλληλων βάσεων για μετατροπή της σε προϊόντα και υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας, αποτελεί ύψιστη προτεραιότητά μας και κύριο στόχο των Προγραμμάτων. Σε συνάρτηση, ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται παράλληλα στην ενδυνάμωση των συνεργειών μεταξύ του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα σε θέματα Ε&Κ αλλά

και στη νέα γενιά καθώς μέσα από τα Προγράμματα, επιδιώκουμε να παρέχουμε ευκαιρίες σε νέους ερευνητές και ερευνήτριες να ηγηθούν ερευνητικών δραστηριοτήτων. Ενισχύουμε με αυτό τον τρόπο τη νέα γενιά επιστημόνων που θα συνεχίσει και θα εξελίξει το έργο που ήδη παράγεται στη χώρα.

Τι περιλαμβάνουν τα νέα Προγράμματα; Ποιες άλλες ευκαιρίες χρηματοδότησης υπάρχουν;

Πρόκειται για τέσσερα νέα Προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται από την Κυπριακή Δημοκρατία και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης. Συγκεκριμένα, το πρόγραμμα «Νησίδες Αριστείας», με προϋπολογισμό ύψους €10 εκατομμυρίων, στοχεύει στην ενίσχυση της επιστημονικής αριστείας μέσα από τη χρηματοδότηση ερευνητικών έργων σε τομείς αιχμής στα πεδία των Επιστημών Ζωής, των Φυσικών Επιστημών και Μηχανικής καθώς και των Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών. Ακολούθως, το Πρόγραμμα «Έρευνα στις Επιχειρήσεις», μέσα από το οποίο το ΙΔΕΚ διαθέτει €3.6 εκατομμύρια, δίνοντας στις κυπριακές επιχειρήσεις την ευκαιρία να επενδύσουν σε Έρευνα και Ανάπτυξη (Ε&Α) νέων προϊόντων και υπηρεσιών, ενισχύοντας την ανταγωνιστικότητά τους. Χρηματοδότηση ύψους €500.000 με προοπτική αύξησης

στο €1 εκατομμύριο θα δοθεί επίσης, μέσα από ειδικό Πρόγραμμα για διερεύνηση βιομηχανικών εφαρμογών που μπορεί να έχει μια τεχνολογία ή τεχνολογία, παρέχοντας δυναμικά την ικανότητα ανάπτυξης μίας ευρεισθενίας. Επιπρόσθετα, ποσό ύψους €400.000 θα διατεθεί μέσα από εξειδικευμένο Πρόγραμμα, το οποίο θα σχεδιαστεί σε συνεργασία με εγνωσμένου κύρους εμπειρογνώμονα σε θέματα μεταφοράς γνώσης, με στόχο την εμπορική αξιοποίηση αποτελεσμάτων που προκύπτουν από ερευνητικές δραστηριότητες. Τα Προγράμματα ΓΕΦΥΡΑ αποτελούν προπομπή του νέου Προγράμματος Πλαισίου του ΙΔΕΚ για την περίοδο 2021-2027, ο σχεδιασμός του οποίου βρίσκεται σε εξέλιξη. Μεγάλες προοπτικές για το εθνικό οικοσύστημα διανοίγει και το ευρωπαϊκό χρηματοδοτικό πρόγραμμα «Ορίζοντας Ευρώπη», στο πλαίσιο του οποίου συγκαταλέγονται οι δράσεις «Marie Skłodowska-Curie Actions» καθώς και οι προσκλήσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Καινοτομίας, με προϋπολογισμό άνω των €10 δισ. που αποσκοπούν στη μετατροπή επαναστατικών ερευνητικών αποτελεσμάτων σε καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες.

Πόσο σημαντική είναι η επένδυση στην έρευνα, καινοτομία και τεχνολογία και ποια τα οφέλη που προκύπτουν;

Πρώτα απ' όλα, είναι ιδιαίτερα σημαντικό να αναγνωρίσουμε τον πολυδιάστατο ρόλο της έρευνας, της καινοτομίας και της τεχνολογικής ανάπτυξης, καθώς διέπουν οριζόντια κάθε κλάδο της οικονομικής δραστηριότητας. Συμβάλλουν τα μέγιστα στον εκσυγχρονισμό των επιχειρήσεων και στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των πολιτών ενώ ενισχύουν την ανταγωνιστικότητα της χώρας, λειτουργώντας σαν ασιδήα προσασίας στους κραδασμούς που παρατηρούνται στη νέα εποχή που ζούμε. Προς αυτή την κατεύθυνση, ο στόχος της κυβέρνησης να διαμορφώσει ένα νέο οικονομικό μοντέλο βιώσιμης ανάπτυξης, βασισμένο στην έρευνα, την καινοτομία, την τεχνολογική ανάπτυξη, την επιστημονική αριστεία και την επιχειρηματικότητα, είναι ξεκάθαρος, αφού τα συστατικά αυτά μπορούν να συμβάλουν στη διεύρυνση της παραγωγικής βάσης, δημιουργώντας νέες θέσεις εργασίας και επενδυτικές ευκαιρίες.

Πόσο σημαντικό είναι για την Κύπρο το πρόγραμμα «Ορίζοντας Ευρώπη», δεδομένου ότι πρόκειται για το μεγαλύτερο χρηματοδοτικό πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) με προϋπολογισμό ύψους €95.5 δισ;

Ο «Ορίζοντας Ευρώπη» είναι πράγματι το πιο φιλόδοξο χρηματοδοτικό πρόγραμμα δραστηριοτήτων Ε&Κ που εγκαινίασε ποτέ η Ε.Ε., μέσω του οποίου επιχειρεί να δώσει «ζωή» σε νέες ιδέες που θα οδηγήσουν σε επαναστατικές τεχνολογίες και καινοτομίες για την αντιμετώπιση των σύγχρονων προκλήσεων. Εξίσου σημαντική παράμετρο του Ορίζοντα αποτελεί η δέσμευση στην πράσινη και ψηφιακή μετάβαση. Στοιχεία που θα ενισχύσουν την ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης και θα την καταστήσουν πρωτοπόρα στη νέα ψηφιακή εποχή, αποτελώντας παράλληλα, μοχλό ανάπτυξης για τις ευρωπαϊκές χώρες. Σε εθνικό επίπεδο, ο «Ορίζοντας Ευρώπη» αποτελεί αναμφίβολα μία τεράστια ευκαιρία, καθώς τα οφέλη που προκύπτουν από την απορρόφηση ευρωπαϊκών κονδυλίων στη χώρα μας, ενισχύουν το εγχώριο οικοσύστημά και επιφέρουν άμεσο και θετικό αντίκτυπο στην οικονομία του τόπου και την κοινωνία ευρύτερα. Οι επιτυχίες που σημείωσαν οι κυπριακοί φορείς στο προηγούμενο

ευρωπαϊκό χρηματοδοτικό πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020», μας γεμίζουν με αισιοδοξία και χαράζουν τον δρόμο για τη συνέχεια. Συγκεκριμένα, μέλη της ακαδημαϊκής, ερευνητικής και επιχειρηματικής κοινότητας της Κύπρου, πέτυχαν να αντλήσουν χρηματοδότηση ύψους πέραν των €290 εκατομμυρίων κατά την περίοδο 2014-2020, επιστρέφοντας εις τριπλούν την εθνική συνεισφορά μας στην Ε.Ε.

Πώς αξιολογείτε την συμμετοχή των κυπριακών επιχειρήσεων στα Προγράμματα Επιχειρηματικής Καινοτομίας του ΙΔΕΚ και ποιος ο αντίκτυπος για την Κύπρο;

Η δημιουργία μίας δυναμικής κοινότητας νεοφυών και καινοτόμων επιχειρήσεων, βρίσκεται ψηλά στις προτεραιότητές μας. Η καινοτομία αποτελεί σημαντικό συστατικό που προσδίδει ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα στις επιχειρήσεις. Σκοπός του ΙΔΕΚ μέσα από τα Προγράμματα Επιχειρηματικής Καινοτομίας, είναι να ενισχύσει την καινοτόμο επιχειρηματικότητα, δίνοντας ώθηση στη μετατροπή καινοτόμων ιδεών σε προϊόντα και υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας με υψηλές προοπτικές διεξόδου στη διεθνή αγορά. Τα οφέλη διαφαίνονται πολλαπλά με άμεσο και θετικό αντίκτυπο για την κυπριακή οικονομία. Συνολικά, 85 καινοτόμες και νεοφυείς επιχειρήσεις έλαβαν χρηματοδότηση ύψους €20.7 εκατομμυρίων, συμβάλλοντας στη δημιουργία 188 νέων θέσεων εργασίας. Φυσικά, η προσπάθειά μας δεν σταματά εδώ. Το ΙΔΕΚ συνεχίζει να παρέχει ένα ευρύ φάσμα στοχευμένων υπηρεσιών και προγραμμάτων για ανάπτυξη της νεοφυούς επιχειρηματικότητας, που περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, ευκαιρίες χρηματοδότησης και δωρεάν υποστηρικτικές υπηρεσίες.

Οι κυπριακές νεοφυείς και καινοτόμες επιχειρήσεις μπορούν να πρωταγωνιστήσουν στο διεθνές σκηνικό, δεδομένων και των δύσκολων συνθηκών που επικρατούν;

Οι νεοφυείς και καινοτόμες επιχειρήσεις της χώρας μας, και μπορούν και πρέπει να πρωταγωνιστήσουν. Σίγουρα, το γεγονός ότι το διεθνές επιχειρηματικό περιβάλλον μεταβάλλεται συνεχώς, συνιστά πρόκληση. Τα εμπόδια όμως βρίσκονται εκεί για να υπερηδούνται. «Αν δεν έχεις αποτυχίες, τότε δεν καινοτομείς αρκετά», είχε δηλώσει ο Έθον Μασκ. Μία φράση που πρέπει να αποτελεί πυξίδα για τη νέα γενιά και τις επιχειρήσεις του τόπου μας, ώστε να συνεχίσουν να εργάζονται με τον ίδιο ζήλο για να πετύχουν τους στόχους τους. Τα τελευταία χρόνια, η εξέλιξη στην Κύπρο υπήρξε ραγδαία. Η χώρα μας ήδη διαθέτει έναν αξιόλογο αριθμό κυπριακών επιχειρήσεων που καινοτομούν και διαπρέπουν στο εξωτερικό ενώ βρίσκεται μόλις 3% μακριά από την κατηγορία των Strong Innovators σύμφωνα με το European Innovation Scoreboard. Αναμφίβολα υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης και οι προοπτικές θα ενισχυθούν ακόμη περισσότερο με τη συστηματική καλλιέργεια ανάλογης κουλτούρας σε όλα τα επίπεδα. Αυτό φυσικά, προϋποθέτει συλλογική και συντονισμένη προσπάθεια με την εμπλοκή όλων των αρμόδιων φορέων. Το ζητούμενο είναι να δημιουργήσουμε ένα σύγχρονο οικοσύστημα Ε&Κ, που θα χαρακτηρίζεται από εξωστρέφεια και θα μετατρέπει πρωτοποριακές ιδέες σε προϊόντα αιχμής, μέσα από την αποδοτική διασύνδεση της ερευνητικής κοινότητας με τον επιχειρηματικό κόσμο. Αυτό πιστεύω είναι και το κλειδί που θα ανοίξει νέες πόρτες για τις κυπριακές καινοτόμες επιχειρήσεις, επιτρέποντάς τους να πρωταγωνιστήσουν με αξιώσεις στη διεθνή арена.